

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **115897** (13) **U**
(51) МПК (2017.01)
G01N 33/574 (2006.01)
A61B 10/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2016 12841	(72) Винахідник(и): Крячок Ірина Анатоліївна (UA), Мартинчик Аріна Валеріївна (UA), Титоренко Ірина Борисівна (UA), Філоненко Катерина Сергіївна (UA), Алексик Олена Михайлівна (UA), Степанішина Яна Анатоліївна (UA)
(22) Дата подання заявки: 16.12.2016	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.04.2017	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.04.2017, Бюл.№ 8	(73) Власник(и): НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ РАКУ, вул. Ломоносова, 33/43, м. Київ, 03022 (UA)

(54) СПОСІБ ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕБІГУ ЗАХВОРЮВАННЯ У ХВОРИХ НА НЕХОДЖКІНСЬКІ ДИФУЗНІ В-ВЕЛИКОКЛІТИННІ ЛІМФОМИ

(57) Реферат:

Спосіб прогнозування перебігу захворювання у хворих на неходжкінські дифузні В-великоклітинні лімфоми включає визначення міжнародного прогностичного індексу (вік хворого, рівень лактатдегідрогенази, загальний стан хворого, стадію захворювання та кількість екстранодальних уражень). У пацієнтів на біопсійному матеріалі додатково досліджують рівень експресії Vc16. При низькому рівні ядерної експресії в менш ніж 80 % пухлинних клітин прогнозують несприятливий перебіг захворювання.

UA 115897 U

Корисна модель належить до медицини, а саме - до онкології, і може бути використана для прогнозування перебігу захворювання у хворих на неходжкінські дифузні В-великоклітинні лімфоми.

Неходжкінські дифузні В-великоклітинні лімфоми (ДВКЛ) належать до найпоширенішого варіанта неходжкінських лімфом, їх частка складає 30-35 % усіх неходжкінських лімфом, з них понад 80 % - агресивних [1].

ДВКЛ є потенційно виліковним захворюванням, однак у 10-15 % хворих відзначають первинно-рефрактерний її перебіг, а у 20-25 % реєструють рецидив [2]. Стандартна терапія в таких випадках недостатньо ефективна, тому надзвичайно важливо вже на стадії установки діагнозу виділити групу хворих високого ризику, які потребують більш агресивного лікування.

Доведено, що даний варіант лімфоми є неоднорідним, а представлений гетерогенною групою захворювань, які, незважаючи на морфологічну подібність, відрізняються за клінічними проявами, імунологічними, генетичними характеристиками та результатами терапії [3]. На сьогодні розподіл хворих на групи ризику проводять згідно з міжнародним прогностичним індексом (МПІ), що ґрунтується на клінічних параметрах і не враховує усіх біологічних та генетичних особливостей пухлини [4, 5].

За прототип вибрано спосіб прогнозування перебігу захворювання у хворих на дифузні В-великоклітинні лімфоми за визначенням МПІ (Nicolaidis C. Prognostic factors in aggressive non-hodgkin's lymphomas / C. Nicolaidis, S. Dimou, N. Pavlidis // Oncologist. 1998. Vol. 3. P. 189-197), за яким факторами несприятливого прогнозу вважають: вік понад 60 років, підвищений рівень лактатдегідрогенази за біохімічним аналізом венозної крові, статус за шкалою ECOG 2-4, стадії захворювання III-IV та більше одного екстранодального ураження. За наявності трьох і більше таких факторів, хворий належить до групи високого ризику, а при наявності двох і менше - до групи низького ризику.

Позитивним у прототипі є можливість прогнозувати несприятливий перебіг захворювання на ДВКЛ до початку терапії, економічність та зручність використання способу.

Недоліком прототипу є те, що МПІ враховує лише клініко-лабораторні характеристики пухлинні не враховує її імуногістохімічні особливості.

В основу корисної моделі поставлена задача удосконалити спосіб прогнозування перебігу захворювання у хворих на неходжкінські дифузні В-великоклітинні лімфоми шляхом додаткового визначення імуногістохімічної експресії Bc16, що дозволить з високою імовірністю прогнозувати перебіг захворювання та проводити більш інтенсивну хіміотерапію першої лінії, подовжити безрецидивну та загальну виживаність таких хворих.

Поставлена задача вирішується таким чином:

Хворим на ДВКЛ на біопсійному матеріалі додатково визначають рівень експресії маркера Bc16: при низькому рівні експресії Bc16 в <80 % пухлинних клітин прогнозують несприятливий перебіг захворювання; при високому рівні експресії Bc16 у ≥ 80 % пухлинних клітин прогнозують сприятливий перебіг захворювання.

Перевагами даного способу прогнозування відповіді на терапію є можливість виділити пацієнтів з несприятливим перебігом захворювання, незалежно від МПІ, що передбачає інтенсифікацію хіміотерапії шляхом збільшення дози, кількості хіміопрепаратів чи зменшення інтервалів між курсами хіміотерапії.

Прикладами конкретного використання способу є витяги з 3-х історій хвороби.

I. Хвора С-о, 1991 р. н., історія хвороби № 15513.

Госпіталізована у відділення онкогематології Національного інституту раку у січні 2012 року, коли помітила пухлиноподібне утворення в правій грудній залозі. Проведено біопсію новоутворення. За результатами біопсії ПГЗ +ІГХД № 1318 - неходжкінська дифузна В-великоклітинна лімфома. За даними КТ: ліва грудна залоза збільшена в розмірах, в структурі утворення 75×120 мм, інфільтрація м'язів ліворуч з утворенням 33×34 мм, на рівні 4-5 міжреберних проміжків. На основі отриманих даних встановлено діагноз: неходжкінська дифузна В-великоклітинна лімфома, ст. IVA, МПІ - група низького ризику.

Додатково на біопсійному матеріалі було досліджено Bc16 і визначено низький рівень його ядерної експресії у 40 % пухлинних клітин.

З приводу ДВКЛ, IVA стадії проведено 8 курсів ПХТ за схемою СНОЕР. Отримано повну відповідь на терапію. Однак через 2 місяці зареєстровано ранній рецидив захворювання, що свідчить про несприятливий перебіг захворювання у пацієнтки.

II. Хворий М-к, 1965 р. н., історія хвороби № 5032.

Хворіє з грудня 2011 року, коли помітив утворення в підребер'ї, нічну пітливість, схуд на 10 %. Був прийнятий у відділення онкогематології Національного інституту раку для проведення

біопсії лімфатичних вузлів (л/в). За даними ПГЗ+ІГХ № 147/12 (блок № 2688/12) від 26.01.12 неходжкінська дифузна В-великоклітинна лімфома. МПІ - група низького ризику.

Додатково було досліджено експресію Bc16 та визначено низький рівень ядерної експресії Bc16 у 30 % пухлинних клітин.

5 За даними КТ від 28.05.10: кіста у верхньощелепній пазусі 12×11 мм. Піднижньощелепні л/в справа 12×13 мм, зліва 12×18 мм. Аксилярні справи 11×16 мм, зліва 14×17 мм. Збільшені усі групи л/в черевної порожнини і заочеревинного простору: у воротах печінки 21×36 мм, аортокавальні 14×34 мм, аортальні 16×29 мм. Пахові л/в зліва до 10×13 мм, справа 11×19 мм. На основі отриманих даних встановлено діагноз: неходжкінська дифузна В-великоклітинна лімфома ст. IVB, кл. гр. 2.

3 приводу ДВКЛ IVB стадії проведено 3 курси ПХТ за схемою СНОЕР. На фоні поліхіміотерапії відзначено збільшення периферичних л/в і діагностована первинно-рефрактерна форма захворювання, що підтверджує несприятливий перебіг.

III. Хвора О-к, 1947 р. н., історія хвороби № 2638.

15 Хворіє з квітня 2012 року, коли на МРТ поперекового відділу виявили пухлину заочеревинного простору, 24.05.12 пункційна біопсія. За результатами ПГЗ № 2047/12 від 6.06.12: неходжкінська дифузна В-великоклітинна лімфома.

Додатково на біопсійному матеріалі визначено експресію Bc16 та було визначено високий рівень ядерної експресії Bc16 у 96 % пухлинних клітин.

20 З приводу ДВКЛ IIIA стадії проведено 6 курсів ПХТ за схемою R-CHOP. За результатами заключного КТ у хворого отримано часткову відповідь на терапію, що підтверджує сприятливий перебіг. Хворий знаходиться в ремісії 4 роки.

Отже, визначення рівня експресії імуногістохімічного маркера Bc16 у хворих на ДВКЛ дає можливість прогнозувати несприятливий перебіг захворювання та проводити більш інтенсивну хіміотерапію першої лінії з метою подовження безрецидивної та загальної виживаності таких хворих.

Джерела інформації

1. Сивак Л.А. Прогностичне значення клініко-гематологічних та імунологічних показників при неходжкінських злоякісних лімфомах із зрілих (периферичних) В-клітин : автореф.дис.д-рамед. наук: 14.01.07 / Сивак Л.А. - СПб., 2009. - 12 с.

2. CHOP-like chemotherapy plus rituximab versus CHOP-like chemotherapy alone in young patients with good-prognosis diffuse large-B-cell lymphoma: a randomised controlled trial by the MabThera International Trial (MInT) Group / M. Pfreundschuh, L. Trtimmer, A. Osterborg[et al.] // Lancet Oncol. - 2006. - Vol. 7. - P. 379-391.

3. Rossia D. Molecular heterogeneity of diffuse large B-cell lymphoma: implications for disease management and prognosis / D. Rossia, G. Gaidano // Hematology. - 2002. - Vol.7. - P. 239-252.

4. Immunophenotype as prognostic factor for diffuse large B-cell lymphoma in patients undergoing clinical risk-adapted therapy / H. Veelken, S. Vik Dannheim, J. Schulte Moenting [et al.] // Ann. Oncol. - 2007. - Vol. 18, № 5. - P. 931-939.

40 5. Confirmation of the molecular classification of diffuse large B-cell lymphoma by immunohistochemistry using a tissue microarray / C.P. Hans, P.H. Christine, D.D. Weisenburger [et al.] // Blood. - 2004. - Vol. 103, № 1. - P. 275-282.

6. Nicolaides C. Prognostic factors in aggressive non-hodgkin's lymphomas / C Nicolaides, S. Dimou, N. Pavlidis // Oncologist. - 1998. - Vol. 3. - P. 189-197 (прототип).

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб прогнозування перебігу захворювання у хворих на неходжкінські дифузні В-великоклітинні лімфоми, що включає визначення міжнародного прогностичного індексу (вік хворого, рівень лактатдегідрогенази, загальний стан хворого, стадію захворювання та кількість екстранодальних уражень), який **відрізняється** тим, що у пацієнтів на біопсійному матеріалі додатково досліджують рівень експресії Bc16, і при низькому рівні ядерної експресії в менш ніж 80 % пухлинних клітин прогнозують несприятливий перебіг захворювання.

Комп'ютерна верстка А. Крулевський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601